

INLEIDING. Bij het doornemen van beide lezingen van vandaag kwam bij mij de vraag uit de oude schoolcatechismus naar boven: 'Waartoe zijn we op aarde'. De profeet Jesaja heeft het over zijn eigen roeping en die van zijn volk. De Evangelist Johannes vertelt over het getuigenis over Jezus van Johannes de Doper. In de overweging gaan we daar nader op in.

OVERWEGING. Er zijn twee voorbeelden waaraan ik probeer de beide lezingen uit te leggen: het eerste voorbeeld is de roeping van Israël en zijn profeten; het tweede voorbeeld ontleen ik aan de toespraak van paus Leo voor de diplomaten geaccrediteerd aan het Vaticaan. Waarschijnlijk ervaart ieder van ons, beste mensen, een flinke kloof tussen waar we naar verlangen, een wereld van gerechtigheid en vrede, en de werkelijkheid van nú. Om maar het 1e voorbeeld te noemen: Er is veel te doen over het hedendaagse regime van Israël en van de kolonisten en hoe ze omgaan met de Palestijnen. Het betreft m.n. Gasa en de Westelijke Jordaanoever. Men spreekt van genocide en het onrechtmatig innemen van gronden in het bezit van de Palestijnen. Men vergelijkt zelfs het lot van de Joden gedurende de 2e wereldoorlog (1940-1945) met het lot van hun Palestijnse medebewoners. Dat neemt niet weg, dat Israël's en Palestijnen van nu dromen van het samen bestaan in hetzelfde land, met elkaar. Ze blijven daarover in gesprek en verzetten zich tegen de huidige politiek. In de bijlage van het dagblad Trouw van j.l. donderdag (15 januari 2026) stond een interview met de Joodse hoogleraar David Shulman (1949) die zegt: 'De religieuze waarden van het jodendom worden vertrapt door de Israëls bezettingspolitiek'. Hij bezoekt Palestijnen, werkt met hen samen en pleit voor co-existentie, het samen leven in één land. Op die manier houden zij het ideaal van met elkaar in lieve vrede overeind.

Wij, christenen, zijn geroepen om daarbij aan te sluiten. Onze oorsprong is Joods, Jezus was een Jood en we lezen praktisch iedere week in onze viering een gedeelte van ons Oude Testament, grotendeels overeenkomend met de Hebreeuwse Bijbel. De eigenlijke roeping van beide godsdiensten, van volk en profeten in de wereld Gods liefde voor mensen te laten zien, tegenwoordig te stellen. Joodse profeten getuigen ervan, Joodse liederen zingen erover hoe Jeruzalem voor allen de stad is waarheen volken optrekken om met elkaar de éne God te vinden.

In het Evangelie volgens Johannes getuigt Johannes de Doper over Jezus, dat Hij degene is die komt dopen met de heilige Geest, een Geest, die mensen helpt om mensen van vrede en gerechtigheid te zijn. De Doper 'heeft het zelf gezien: Jezus is de Zoon van God. D.w.z.: Hij is de onder ons levende gestalte van Gods liefde voor de mensen; vanaf de moederschoot ertoe bestemd ons vrij te maken en op te richten.

Paus Leo XIV gaat ons daarbij voor. Hij heeft bij gelegenheid van Kerstmis/Nieuwjaar een ontmoeting gehad met de ambassadeurs, die namens hun landen 'geaccrediteerd' zijn, zoals dat heet, bij het Vaticaan. Hij is blij met de ontmoeting en dankt de diplomaten voor hun komst. Hij wijst hen erop, dat wij leven in een dubbele situatie: tegelijk met alle mensen in 'de aardse stad' en als we kunnen gelovigen tegelijkertijd ook nog in 'de stad van God'. (NB. De paus is lid van de orde van de Augustijnen. De H. Augustinus is de auteur van een werk 'Over de Stad van God' in de 4e eeuw, waar de paus gebruik van heeft gemaakt). Tegenover de diplomaten drukt de paus in ons aller naam zijn zorg uit over wat er momenteel in 'de stad van de mens' allemaal aan het gebeuren is, aan oorlog, onderdrukking en geweld, manipulatie, machtsmisbruik en aantasting van mensenrechten. Daartegenover plaatst hij 'de betekenis van de stad van God'. De bewoners van de stad van God, christenen, maar ook goedwillende joden, moslims, Palestijnen en mensen van andere levensovertuigingen, houden het ideaal overeind van een andere, vreedzame en liefdevolle wereld. We kunnen onszelf afvragen hoe wij aanwezig zijn in onze wereld van alledag? Wij kunnen zoveel goeds doen door zelf mensen te zijn van lieve vrede, van begrip, van vergeving en verzoening, van het er zijn voor elkaar en niet voor het 'Ik-eerst'. Moge de droom, het ideaal van liefdevol met elkaar te leven in onze wereld nooit eindigen en mogen wij ons geroepen voelen aan het verwerkelijken van het ideaal mee te werken. Er is veel mogelijk voor alle mensen van goede wil. Moge de hoop op een effectieve aanwezigheid van de 'Stad van God' in de 'Stad van de mens' ons nooit in de steek laten. Amen